

MĚSTSKÁ KNIHOVNA V SEDLČANECH SE PŘIPOJUJE K MEZINÁRODNÍMU DNI PAMÁTKY OBĚTÍ HOLOCAUSTU

Lektorka Iva Fišerová vzpomíná, že do jejího života vstoupili Židé, když si jednou při vaření babička její kamarádky vyhrnula rukáv

SEDLČANY - Na celém světě je každoročně 27. leden připomínán jako Mezinárodní den památky obětí holocaustu. Rozhodlo o tom rezolucí jednomyslně Valné shromáždění OSN 1. listopadu 2005. Datum vybralo v kontextu s tím, že v roce 1945 v ten den osvobodila armáda tehdejšího Sovětského svazu největší nacistický koncentrační tábor v polské Osvětimi. Oficiálně se k připomínce mezinárodního dne holocaustu přihlásila již řada zemí světa, včetně České republiky. „V předvečer tohoto významného dne se pokusíme nad otázkami holocaustu zamyslet společně s Ivou Fišerovou. Setkání se uskuteční v pondělí 26. ledna od 18 hodin v komunitním Centru Lukáš, které je součástí sedlčanské knihovny,“ uvedla k připravované akci Blanka Tauberová, ředitelka Městské knihovny v Sedlčanech.

Oslovili jsme Ivu Fišerovou (na snímku) a ještě před touto akcí ji požádali o interview.

V knihovně povedete letos několik přednášek. První věnujete holocaustu. Myslíte si, že se na tuto tragédii v dnešní době zapomíná?

„Ráda bych upozornila, že nepořádám přednášky, nejsou to učená sdělení. Jsou to inspirativní setkání, sdílení, rozjímání.

Víte, vzpomínám si na láskyplnou babičku mé spolužačky, která byla výborná kuchařka. Jednou v létě, jak měla krátké rukávy, jsem si na její paži povšimla, jak vařila, vytetovaného čísla. Byl to šok. Bylo to v padesátých letech a ta čísla jsem znala. Chodili jsme tehdy se školou v době vyučování na promítání filmů o nacistických zločinech. Hrůzné dokumentární filmy o koncentračních táborech byly pro mne jako dítě hororem. Často jsem zavírala oči, a zároveň ve mně vzbuzovaly hluboký soucit s vězni. Vytetovaná čísla jsem znala do té doby jen v souvislosti se zuboženými těly vězňů a spojovala jsem si je se scénami, ve kterých buldozery hrnu-

ly jejich mrtvá nahá těla do obrovských jam. Tahle babička mé spolužačky byla první živá Židovka, kterou jsem na vlastní oči viděla. Navíc to, že byla Židovka, bylo tabu, poněvadž komunistický režim Židy potíral, mimo jiné stejně jako příslušníky jiných církví. Pokud přežili, jako tato babička a další členové rodiny mé spolužačky, oni sami určitě chtěli především zapomenout ty hrůzy. Pokud se to vůbec dá. Vždyť v té době nebyla rozvinutá žádná pomoc, která by jim pomáhala s prožitými traumaty se vyrovnávat.

Židé se tak bezprostředně najednou dostali do mého života, přestože jsme o nich ve společnosti vůbec neslyšeli. A jak šel čas, někdy v šedesátých letech, vzal mě můj strýc, obdivovatel památek, na židovský hřbitov v Kosově Hoře. Bylo to strašně zvláštní být na hřbitově, kam nikdo nechodí, protože nejsou pozůstalí. Být na hřbitově, kde jsou několik set let staré náhrobky. Budí to v člověku úctu.“

Jaký máte vy osobně vztah k Sedlčansku? Zajímáte se například o opravu synagogy v Kosově Hoře?

„Před pár lety jsem se natrvalo přestěhovala do Vojkova, do kraje svých předků ze Sedlčan. Byli tkalci a s průmyslovou revolucí ztratili práci a přestěhovali se do Prahy. Nicméně rodina tento kraj vlastně nikdy zcela neopustila, znovu sem jezdí už pátá generace. A tak jak zapouštím nové kořeny ve starém prostředí, poznala jsem v Sedlčanech na vernisáži výstavy Historie Židů v Čechách a na Moravě manžele Ehlovy, kteří zachránili synagogu v Kosově Hoře v 80. letech před zbouráním tím, že ji zakoupili. Pro ta léta je typické, že v Čechách mnohé synagogy nenávrtně zmizely vydáním demolič-

ních výměrů. A tak pro mne bylo důležité osobně podpořit opravu synagogy v Kosově Hoře a stala jsem se činná v občanském sdružení na její dostavbu. Život mých předků, tkalců ze Sedlčan, byl nejspíše závislý na zdejší židovské komunitě, která měla obchody. Život je jemné předivo.

Program k uctění památky obětí holocaustu povede v sedlčanské knihovně Iva Fišerová. Foto: archiv lektorky

A navíc, jsou věci, které jsou naprosto zásadní pro to, abychom si uchovali své lidství. Pěstovat vědomí, že můj život má své místo, že jsem součástí toku života, generací, které tu byly před námi, je kupříkladu takto zásadní. K lidství patří kultivace srdce, vnímavost, která nás činí lidskými. Aby si lidský život mohl zachovávat určitou hloubku, je nezbytné vzpomínat na ty, kdo tu byli před námi. Zvláště na ty, jejichž život byl ukončen nelidsky a nedůstojně. Kdo z nás by si přál zemřít smrtí Židů a dalších v koncentračních táborech? A protože je jen velmi málo těch, kteří mohou na zemřelé Židy v Den památky obětí holocaustu vzpomínat, potřebujeme vzpomínat společně. I proto, aby se podobné tragédie nemohly opakovat. Není to jen tragédie Židů, tragédie Rómů, tragédie homosexuálů a dalších, kteří byli nacisty decimováni a vymýtaní. Je to tragédie společenská, civilizační. Tragédie duchovní prázdnoty. Proto je důležité pamatovat na všechny tyto

oběti. A čím více lidí na ně pamatuje, tím lépe, poněvadž odešli z tohoto světa a nikdo se s nimi nerozloučil. Nikdo jim nemohl zajistit důstojný konec jejich dnů. I to je jeden z důvodů, proč v Městské knihovně v Sedlčanech bude k tomuto dni 26. ledna vzpomínka.

Jistě si přejeme pro život svých potomků, aby je něco podobného nemohlo potkat, aby řeka života plynula proudem životodárným. Jsou věci, které se musí předávat z generace na generaci, které se nesmí zapomenout.“

Kdy počítáte s dalším podvečerem v knihovně a na jaké téma budete hovořit?

„Další setkání ve středu 18.

února bude na téma 'Známe opravdu své schopnosti? Čím jsme jedineční?' Bude to také podvečer hudby, zamyšlení a sdílení. Bude věnován lidským schopnostem, které sami u sebe začínáme objevovat a rozvíjet.

Můžete sdílet o sobě čtenářům pár dalších údajů?

„Měla jsem řadu běžných zaměstnání a celý život jsem si přála dělat v důchodu něco, co by mě těšilo a co by přinášelo radost i druhým. Bylo pro mne překvapením, když jsem dostala pozvání ke studiu v unitářském semináři. Ten jsem absolvovala a jsem unitářskou duchovní.“

Co je základem unitářství?

„Nemáme věrouku, jsme zaměřeni na život v souzvuku s tím, co nás přesahuje, ať už pojmenováváme tento rozměr Bůh či vesmír anebo kosmická inteligence, láska či jinak. Víme, že je tu něco víc, než naše lidské měřítko této existence. Jsme tolerantní osobně i mezinábožensky, jsme zaměřeni především na život tady a teď.“

Vyptávala se: Marie Břeňová